

ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ ЛОВЕЧ
ОБЛАСТНА КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

ПРОТОКОЛ № 1

**от заседание на Областна комисия по енергийна ефективност, проведено на
12.05.2025 г.**

Днес, 12.05.2025 г. от 14:00 часа в зала 101 на Областна администрация Ловеч се проведе заседание на Областната комисия по енергийна ефективност, назначена със заповед № РД-07-59/08.04.2025 г. на Областния управител на област Ловеч. За срещата всички членове са уведомени с писмо с изх. № РД-03-29(11)/05.05.2025 г. Заседанието се води от г-жа Дора Стоянова – Областен управител на област Ловеч и председател на комисията.

Г-жа Дора Стоянова приветства всички присъстващи с добре дошли на заседанието на Областна комисията по енергийна ефективност, което се провежда на основание чл. 12, ал. 1 от Закона за енергийна ефективност във връзка с чл. 8 от Закона за енергия от възобновяеми източници.

Г-жа Стоянова представи на членовете на комисията проект на дневния ред, след което предложи той да бъде гласуван от присъстващите. Единодушно бе приет дневен ред, както следва:

1. Приемане на Доклад за резултатите от извършената междинна оценка на Програма за енергийна ефективност в област Ловеч за периода 2021-2030 г., който обхваща годините от 2021 г. до 2024 г. включително.
2. Изслушване на Доклади от представителите на общините в Областната комисия по енергийна ефективност относно подадените в Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР): Годишен отчет за изпълнението на програмите за енергийна ефективност съгласно чл. 12 от ЗЕЕ и за управлението на енергийната ефективност съгласно чл. 63 от ЗЕЕ за 2024 г. и Информация за изпълнение на общинските програми за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива за 2024 г. – с обосновка за отчетените стойности.
3. Становища, проблеми, въпроси и предложения от членовете в Областната комисия по енергийна ефективност.

По т. 1. от дневния ред:

Г-жа Стоянова даде думата на представителя на Областна администрация Ловеч Росица Денчева за кратко резюме на Доклада.

Областната Програма за енергийна ефективност е разработена и съгласувана от Областната комисия по енергийна ефективност на заседание, проведено на 26.02.2021 г. Програмата е съгласувана от Областен съвет за развитие на област Ловеч на заседание, проведено на 28.04.2021 г. Междинната оценка на областната Програма за енергийна ефективност е изготвена през месец март 2025 г. Проектът на Доклад за междинна оценка на Програмата бе изпратен с писмо с изх. № РД-03-29/13.03.2025 г. до членовете на Областната комисия за мнения и допълнения.

В направената Междинна оценка са използвани само публично оповестени данни, със съответните линкове за информация.

През разглеждания период е в сила нова европейска Директива от 2023 г. и оттам актуализирани национални документи в областта на енергийната ефективност. От 2022 г. се работи по приетия Национален план за възстановяване и устойчивост с подкрепа за проекти за енергийно-ефективно обновяване, финансирани от Механизма за възстановяване и устойчивост. Макар и със забавяне, стартира изпълнението по Програмите 2021-2027 г. Нов момент е включването на област Ловеч като една от осемте въглеродно-интензивни области по териториалните планове за справедлив преход. Докато за трите въглищни области Стара Загора, Перник и Кюстендил вече са обявени процедури за подкрепа, за област Ловеч това предстои в отрасли, засегнати от декарбонизацията като производство на цимент, керамика и фармация. В Междинната оценка са посочени и влезлите в сила нови и изменени нормативни актове, както и публикувани за обсъждане такива. Например в проект за промени на Закона за енергията от възобновяеми източници се предлага създаването на консултативни центрове към всяка община.

За обзор на социално-икономическото развитие на област Ловеч са ползвани докладите на Световната банка, данни на Института за пазарна икономика и на Националния статистически институт.

При оценката на първоначалните резултати от изпълнението на Програмата са ползвани годишните анализи на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР), които са на база на годишните отчети, подавани от общините в изпълнение на общинските програми за енергийна ефективност и за използването на енергия от възобновяеми източници.

В Междинната оценка са направени единствено поправки на стр. 22, като е записана Дългосрочната програма за енергийна ефективност на Община Априлци, приета на заседание на Общински съвет Априлци в края на м. март 2025 г., но която не е публикувана в сайта на общината. Записана е също новата Програма за енергийна ефективност на Община Троян и линк към публикацията в сайта на общината.

Като основен проблем при изготвянето на Междинната оценка бе посочено, че годишните отчети на общините до АУЕР не предоставят пълната информация за изпълнението на общинските програми и на извършеното в сферата на енергийната ефективност. Например в анализа на АУЕР за 2024 г. почти липсва информация за област Ловеч. Затова от представителите на общините за настоящото заседание на Областната комисия бяха изискани доклади за 2024 г. с обосновка, като тези доклади ще бъдат приложение към разглежданата Междинна оценка. В годишните отчети на Програмите за интегрирано развитие на общините (ПИРО) са отчетени много повече дейности и резултати, които не са отразени в информацията, подавана към АУЕР. Друг пример е, че според публикувани данни в периода след 2021 г. на територията на областта са въведени над 340 броя инсталации със слънчева енергия, което не съвпада с информацията на общините от годишните отчети. Трудност е и проследяването на издадените разрешения за строеж и въведените в експлоатация сгради и обекти, тъй като в сайтовете на общините не се поддържат редовно тези регистри. Макар и със затрудненията поради COVID пандемията, късното стартиране на програмите с европейско финансиране и правителствените кризи със забавяне в приемането на бюджетите, в общините на област Ловеч е направено не малко и то следва да бъде отчитано.

Като приложение към Междинната оценка са добавени таблици с договорите в област Ловеч в сферата на енергийната ефективност, които са изпълнени през отчетния период или са в процес на изпълнение по оперативните програми, съответно в обществения, битовия и производствения сектор. Не е направено подобно обобщение за проектите в сектор Селско стопанство, които са също не малък брой по Програмата за

развитие на селските райони и по Стратегическия план за развитие на земеделието в селските райони.

За сектор Транспорт информацията е представена общо за областта, например за зарядна инфраструктура за електрически превозни средства е посочен сайт, който дава представа за разположението на зарядните станции от двата вида на територията на област Ловеч. С друга част от информацията относно подобряване на пътната инфраструктура и поддържане на съществуващата или организация на превозите се занимават двете областни комисии по транспорт и по безопасност на движението по пътищата. За записаните в Програмата мерки за изпълнение в сектор Транспорт не могат да бъдат отчетени с количествени показатели.

В Междинната оценка е дадено обобщение на изпълнението на дейностите и мерките от Програмата и етапа на постигане на стратегическите цели. Схематично е показано разпределението на вложените средства, като с най-голям дял са тези по програми с европейско финансиране, а най-малък е дялът на заемните средства от фондове. Областната Програма за енергийна ефективност е в начален етап на изпълнение, но очакванията са да бъдат изпълнени всички заложиени дейности по сегашните и предстоящи процедури.

Важен остава начинът на отчитане на изпълнението на енергийните мерки, за да бъде доказан ефектът от постигнатите резултати.

Коментари по проекта на Доклад направи **г-н Петър Добрев** – главен експерт в Териториално звено – Плевен към Агенция за устойчиво енергийно развитие.

Относно изразеното колебание, че изготвянето на Междинната оценка от вътрешен екип на администрацията може да е субективно, бе изразено становище, че външен консултант не би познавал по-добре от местните власти специфичните нужди, потребности и обекти за предприемане и прилагане на нужните мерки за енергийна ефективност.

Относно обхвата на областната програма, както и на общинските програми за енергийна ефективност, бе отбелязано, че същността им е не да пренаписват европейските директиви и националните изисквания. В тях следва да бъдат включени наистина важните обекти за обновяване или сфери на въздействие, ефектът и енергийни спестявания от които да могат да бъдат инвестирани в развитието на местните общности.

Бе препоръчано общинските програми за енергийна ефективност да бъдат изготвяни синхронизирано за едни и същи периоди на действие.

Бяха коментирани също предлаганите промени в законодателната уредба, като например как, съгласно проект за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници, към всяка община следва да е създаден център за административно обслужване за предоставяне на указания и информация за процедурите относно енергия от възобновяеми източници. Бе изразено мнение, че е трудно да бъдат създадени и оборудвани тези центрове, както и най-вече да бъдат осигурени квалифицирани специалисти във всяка една от 265-те общини.

По темата от т. 2. от дневния ред:

Г-н Любомир Ангелов – главен специалист в Община Луковит, отправи въпроси относно проблемите при набавянето на необходимата информация в годишните отчети на общините и липсата на специфична квалификация на кадрите, занимаващи се с отчитането на общинските програми за енергийна ефективност.

Като представител на Община Троян **г-жа Мария Василева** – директор на дирекция „Строителство“, също взе отношение по темата.

Г-н Петър Добрев обстойно разясни каква е необходимата информация за предоставяне и подробности при попълване на формулярите в табличен вид по параметри. Беше коментирана значимостта на предоставяната информация, обобщението от която се изпраща при отчитането на поставените национални цели пред Европейската комисия. Отбелязано беше какви са административнонаказателни процедури за неизпълнение на задължения на кметовете на общините, съгласно разпоредбите на Закон за енергийната ефективност и че към момента не са предприемани такива към общините от областта.

От представителите на Областна администрация Ловеч бе направено предложение да бъде организирано заседание на комисията в края на календарната година, на което да се дадат отново указания за правилното попълване и представяне на информацията в годишните отчети за изпълнението на общинските програми. Предложено беше да бъдат поканени съответните служители, отговорни за подаването на отчетите. Препоръчано бе също покана да бъде отправена и към кметовете на общините във връзка с административната им отговорност съгласно чл. 63 от Закона за енергийната ефективност.

По т. 3. от дневния ред:

Г-н Петър Добрев запозна присъстващите с предстоящите евентуални изисквания за отчитане на потреблението на енергия по обекти и видове, както и за въвеждането на европейското изискване публичният сектор да намалява крайното си енергийно потребление с 1,9% всяка година.

След единодушно гласуване със „ЗА“ проектът на Доклад за резултатите от извършената междинна оценка на Програма за енергийна ефективност в област Ловеч за периода 2021-2030 г., който обхваща годините от 2021 г. до 2024 г. включително, бе приет.

Г-жа Стоянова благодари на присъстващите за участието им в заседанието и пожела ползотворна работа.

Председател на Областна комисия по енергийна ефективност:

Дора Стоянова
*Областен управител
на област Ловеч*

Секретар:
Нели Митева
Директор на дирекция АКРРДС

Съставил протокола:
Росица Денчева
Главен експерт в дирекция АКРРДС